

*Doc. Ing. Bohumil Škárka, CSc.,
vedúci Katedry technickej mikrobioló-
gie a biochémie Chemickotechnologickej
fakulty SVŠT, päťdesiatnikom*

Doc. Ing. Bohumil Škárka, CSc., člen Rady pre vedeckú spoluprácu Bulletinu potravinárskeho výskumu, oslávil roku 1983 päťdesiatiny. Ako dlhoročného vysokoškolského pedagóga, úspešného vedeckého pracovníka a autora monografií s potravinárskobiochemickou problematikou ho pozná prevažná väčšina československých potravinárskych technológov a biochemikov.

Po absolvovaní vysokoškolského štúdia na Chemickotechnologickej fakulte SVŠT začal pracovať v oblasti kontroly akosti na bývalom Skúšobnom a kontrolnom ústave potravinárskeho priemyslu. Odtiaľ sa vracia na Chemickotechnologickú fakultu SVŠT ako asistent na Katedru technickej mikrobiológie a biochémie. Medzi prvými sa zúčastnil na budovaní nového, moderne poňatého predmetu biochémie pre potravinárov, ako jedného zo základných predmetov potravinársko-biochemického štúdia. Bolo to v období, keď sme v slovenskej odbornej literatúre mali vážny nedostatok učebníc a monografií, ktoré by svojím zameraním zodpovedali súčasnej úrovni svetových poznatkov tejto rýchlo sa rozvíjajúcej vednej disciplíny. Túto medzeru sa podarilo doc. Škárkovi úspešne vyplniť napísaním viacerých pôvodných slovenských učebných textov a príručiek.

Po odehode prof. P. Nemca, člena korešp. ČSAV a SAV, doc. Škárka, ako jeden z jeho najnadanejších odchovancov, prevzal vedenie Katedry technickej mikrobiológie a biochémie.

Pri výučbe i pri vedeckovýskumnej činnosti úspešne využíva poznatky, ktoré získal počas študijných pobytov na vysokých školách v mnohých socialistických krajinách ale aj v Kanade, Francúzsku a Veľkej Británii.

Činnosť doc. Škárku sa neobmedzuje iba na prácu na katedre a fakulte, ale

je významná i z celopotravínárskeho hľadiska, pričom osobitne vyzdvihujeme jeho aktivitu v oblasti rozvoja biotechnológie v potravinárskom priemysle. Zastával funkciu prodekana fakulty pre výchovno-vzdelávaciu činnosť, je členom vedeckej rady fakulty a kolégia dekana, členom celoštátnej Komisie expertov pre potravinárskobiochemické štúdium. Je školiteľom vedeckých aspirantov z odboru kvasná chémia a technológia a z odboru biochémie, ako aj členom príslušných komisií pre obhajoby kandidátskych prác a členom komisie pre obhajoby doktorských prác z odboru kvasná chémia a technológia.

Prácu s. doc. Škárku, vysokoškolského pedagóga a vedca, využívajú aj mnohé ďalšie ustanovizne a organizácie. Je dlhoročným členom Socialistickej akadémie ČSSR, kde popularizuje svoj vedný odbor. Uverejňuje populárno-odborné články o výžive obyvateľstva, surovinových zdrojoch, perspektívach rozvoja vedy a techniky. Prednáša doma i v cudzine. Ako člen Ústredného výboru Slovenskej biochemickej spoločnosti pri SAV sa zúčastňuje na jej riadení, príprave kongresov a iných podujatiach.

Je aktívnym členom Slovenskej spoločnosti pre vedy poľnohospodárske, lesnícke a potravinárske pri SAV, kde dve funkčné obdobia vykonával funkciu predsedu potravinárskej sekcie.

Žiaľ, na tomto mieste nie je možné vymenovať bohatú aktivitu doc. Škárku či už v oblasti vedeckej, pedagogickej, publikačnej, riadiacej alebo politickej. Mnoho o činnosti jubilanta vieme, ale nemalá časť sa pre jeho skromnosť nedostáva do povedomia širšej verejnosti.

V mene širokej vedeckej pospolitosti a redakcie časopisu želáme jubilantovi do ďalších rokov mnoho tvorivých síl, pevné zdravie, životný optimizmus a úspechy v jeho ďalšej pedagogickej, vedeckej a celospoločenskej činnosti.

Jozef Augustín

*Ing. Jozef Jajcay, CSc.,
vedúci vývojového pracoviska
Mäsového priemyslu GRT, 50-ročný*

S. Ing. Jozef Jajcay, CSc., sa narodil 26. septembra 1933 v Slovenskom Grobe. Po absolvovaní Chemickotechnologickej fakulty SVŠT v Bratislave roku 1958 nastúpil do bývalého Nitrianskeho mäso priemyslu ako vedúci podnikového laboratória a od roku 1960 v tej istej funkcii pôsobil v Západoslovenskom mäsovom priemysle v Bratislave.

Organizačne zabezpečoval budovanie laboratórií v závodoch a prevádzkach a súčasne zavádzal do praxe nové systémy hodnotenia akosti výrobkov mäsového priemyslu.

Roku 1973 ho vymenovali za vedúceho vývojového pracoviska Mäsového priemyslu GRT. Pod jeho priamym vedením sa tu vytvárali podmienky pre výskumnú a vývojovú činnosť pracoviska, ako aj realizáciu výskumných úloh v praxi.

Vďaka jeho iniciatíve sa na vývojovom pracovisku riešili špecifické problémy z oblasti výskumu a vývoja nových atypických výrobkov, inovačné problémy pre budovanie nových technológií a technických zariadení v mäsovom priemysle. Pri riešení týchto úloh úzko spolupracuje s viacerými vedeckými a výskumnými inštitúciami. Okrem nášho ústavu, s ktorým spolupracuje aj v rámci KRB na riešení izolovania bielkovín z jatočnej krvi, vývojové pracovisko Mäsového priemyslu GRT pod jeho vedením spolupracuje s ďalšími siedmimi KRB. Najvýznamnejšie sú: VÚŽV Nitra, VÚPP Praha, VUVI Bratislava a VÚRV Piešťany.

Mnohostranná je aj činnosť jubilanta na poli pedagogickom: prednášky na učilištiach, na dlhodobých kurzoch pre zvyšovanie odbornej kvalifikácie majstrov mäsového priemyslu, ako aj vedenie účelových laboratórnych cvičení poslucháčov Chemickotechnologickej fakulty SVŠT. Každý rok je vedúcim diplomových prác. Je členom štátnej skúšobnej komisie Chemickotechnologickej

kej fakulty SVŠT a vedecko-technických rád v potravinárskej VVZ. Pôsobí aj ako člen oponentských rád výskumných a projektových úloh.

Trvale sa angažuje vo verejnoprospešnej činnosti v odborných spoločnostiach najmä ČSVTS, SSPLPV pri SAV a iné.

Publikoval viaceré vedecké, odborné i odbornopopulárne práce zamerané na problematiku mäsového priemyslu.

Za úspešnú výskumnú a budovateľskú prácu udelili nášmu jubilantovi viaceré vyznamenania a ocenenia. Predovšetkým je to bronzová medaila ČSVTS, pamätná medaila SVŠT a ČSVTS, vyznamenania Vynikajúci pracovník MPVŽ, Vynikajúci pracovník Mäsového priemyslu a viaceré čestné uznania.

Náš jubilant veľmi úspešne pracuje aj v redakčnej rade nášho Bulletinu potravinárskeho výskumu a svojimi cennými a odborne fundovanými pripomienkami a návrhmi prispieva k zvyšovaniu úrovne práce Vedeckej rady Výskumného ústavu potravinárskeho v Bratislave.

Za všetku jeho prácu mu vyslovujeme úprimnú vďaku a želáme mu do ďalších rokov veľa zdravia, energie, pohody a životných úspechov.

Vincent Karovič